

KÖZÉLET

Nem iszlám és nem is állam – az ISIS-ről az európai és az iszlám jog szemszögéből + FOTÓK

Ez a tartalom archív! A cikkben szereplő információk a megjelenés óta megváltozhattak.

Megjelent: 2015.04.22. 11:54

Szerző: **Szekeres Tamás**

FRIS

Az Iszlám Államnak nevezett terrorszervezetről értekezett az SZTE Bölcsész Karán Schiffner Imola, a Szegedi Tudományegyetem Állam -és Jogtudományi Kar oktatója és Cseh Balázs, a Pécsi Tudományegyetem Állam – és Jogtudományi Karának oktatója, előbbi a nemzetközi jog és az ENSZ lehetőségeinek szempontjából, a második előadó pedig az iszlám jog normáinak fényében beszélt az ISIS tevékenységéről.

Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat Külügyi Bizottsága által szervezett “Reflektorban az ISIS terrorszervezet” című interaktív fórumon az ISIS tevékenységét, mellyel hírportálunk is foglalkozott már ([ITT](#) és [ITT](#)) egy új szemszögéből közelítették meg: az jog normái felől, egyrészt a nyugati nemzetközi jog lehetőségeit boncolgatták, mit tehet a nemzetközi közösség a terrorszervezet ellenében, másrészt a muzulmán jogrendszer kapcsán mutatták be az ellentmondásokat az ISIS öngazolásában.

“A nemzetközi jog felől nincs tökéletes megoldás az ISIS kezelésére, csak alternatívákban gondolkodhatunk, lehetséges jogi passzusok és a mostani helyzethez hasonló előzmények alapján” – fejtette ki *Schiffner Imola*, a Szegedi Tudományegyetem Állam -és Jogtudományi

Kar oktatója. Előadásának kezdeteként letisztázta: tekinthető-e egyáltalán államnak az ISIS? A válasz nemleges volt, ugyanis bár a szervezet 2014 nyarán kalifátussá nyilvánította magát, oktatási és szociális tevékenységbe fogott, valamint okmányokat, útleveleket kezdett kiadni, vagyis szuverenitást próbál gyakorolni, az államiság három eleméből (terület, népesség és főhatalom) csak egyvel bír, népességről nem beszélhetünk az Iszlám Állam esetében, nincs önálló lakossága, ami pedig a legveszélyesebb és legérdekesebb is egyben, hogy a szervezetnek nincs egységes identitása, több ország fegyvereseit tömöríti, akik között az összekötő kapocs a szunnita vallás, ami a síitákkal szembeni ellenszenvvel párosul, vagyis az ISIS-nak nincs állandó népessége, csak az éppen ellenőrzött terület népessége tartozik a fennhatósága alá. Itt kerül elő az államiság harmadik feltétele: az ISIS nem rendelkezik saját területtel, határai folyamatosan változnak, más országok térségei felett szerez csak kontrollt. “Hiányzik továbbá a más államokkal történő kapcsolatfelvétel is, ami szintén elengedhetetlen egy államnak a létezéshez” – emelte ki Schiffner Imola, alátámasztva az ENSZ Biztonsági Tanácsának hivatalos véleményét, vagyis az Iszlám Állam nem állam, hanem egy fegyveres terrorszervezet.

Az Iszlám Állam definiálása azért fontos, mert a nemzetközi jog mércéje szerint teljesen más szabályok vonatkoznak egy államra, mint egy nemzetközi szervezetre. De mi is a gond az Iszlám Állammal? A szervezet célja a világ muszlim közössége feletti politikai és katonai befolyás megszerzése, a levantei állam újjáalakítása, aminek kezdeteként Irak területének immár két harmadát és az egyébként is megosztott Szíria jelentős is részét is sikerült bekebeleznie, a sejtek megjelenése szerint pedig Afganisztán és Jemen a következő célpont. A nemzetközi jogi fellépést számos, az ISIS által elkövetett bűncselekmény indokolja: súlyos emberi jogi bűncselekmények, háborús bűnök, civilek megtámadása, műkincsek elpusztítása, és egyéb, a nemzetközi jogon belül külön szabályozás alá nem eső terrorcselekmények, melyek közül egy is elegendő lenne a jogi lépések megtételéhez.

Mit tud tenni a nemzetközi jog?

A nemzetközi jog alapján az ENSZ Biztonsági Tanácsa (BT), mint a kollektív biztonságért és a nemzetközi békéért felelős szerv tud lépéseket tenni, amely ajánlásokat és nyilatkozatokat tehet az eseményekről, valamint ezeken túl szankciókat vethet be a terrorszervezet ellen, ezek lehetnek nem fegyveres szankciók, például diplomáciai korlátozások, melyek kötelezőek az ENSZ országaira nézve, vagy alkalmazhatnak fegyveres szankciókat, amely sokak szerint a probléma igazi megoldása lenne. Ezen szankciók bevetésének akadálya, hogy az ENSZ BT tagjainak meg kell szavazniuk alkalmazásukat, ami az öt állandó tag, az Egyesült Királyság, Franciaország, Kína, az Egyesült Államok és Oroszország támogatását is igényli, azonban amíg a nem fegyveres szankciók bevezetését támogatják, a fegyveres beavatkozás tekintetében nem egységes az álláspont, Oroszország megvétőzná, és valószínűleg Kína sem támogatná. További

oka még a fegyveres szankciók megvétőzésának, hogy az nagy valószínűséggel az Egyesült Államok vezetésével menne végbe, azonban Amerika az iraki és afganisztáni beavatkozásokkal eljátszotta a kártyáit, saját érdekeit tartotta szem előtt, ami alapján most nem nyerné el a nemzetközi közösség támogatását.

A nemzetközi jog által biztosított másik lehetőség az önvédelemhez való jog, amely az ENSZ tagállamokat egyéni és kollektív szinten is megilleti, azonban ennek a jognak az alkalmazásához is szükséges az ENSZ BT jóváhagyása, valamint a kollektív önvédelem kihasználását akadályozza az Egyesült Államok és Szíria között feszülő ellentét is. "A határon átnyúló üldözés engedélyezése is, melyet a kalózkodás felszámolásában már alkalmaznak, elősegíti a terrorizmus elleni harcot" – mondta el Schiffner Imola.

Az iszlám kifordítása

Cseh Balázs, a Pécsi Tudományegyetem Állam – és Jogtudományi Karának oktatója az iszlám jog szemszögéből vizsgálta az ISIS tevékenységét, melynek elején leszögezte, hogy az európai gyakorlattól idegen módon az iszlám jogrendszer a vallási normák egyet jelentenek a jogi normákkal, ezeket a normákat Mohamed próféta fektette le, és az iszlám jogrendszer 1400 éves fejlődésen ment keresztül, mire elnyerte mai formáját. "Az iszlám felfogása alapvetően különbözik az európai emberétől, amíg az utóbbi individuumban gondolkodik, az egyént szem előtt tartva, az iszlám a kollektívát helyezi előtérbe, ezzel magyarázhatóak az öngyilkos merényletek, az önmagát feláldozó terrorista nem az egyéni érdekeit, saját életét tartja előbbre valóknak, hanem a közösséget" – emelte ki Cseh Balázs. Az iszlám vallás és jog fő forrása a Korán, a muszlim vallás szent könyve hasonló terjedelmű és hasonló elveket hangsúlyoz, mint a Biblia, a Korán alapját a zsidó-keresztény kultúrkör és az arab sajátosságok egyvelege adja, ami a jog tekintetében kiegészül a római jog hatásaival is. Ezt a jogrendszert az Iszlám Állam teljes mértékben kifordítja. Cseh Balázs felhívta a figyelmet arra, hogy maga az elnevezés is téves, mivel az iszlám nem gondolkodik államban, az iszlám maga egyfajta államszemlélet, tehát tükörfordításban az Iszlám Állam Iszlám iszlám.

A szervezetnek ugyan van vezetője, *Ibrahim kalifa*, aki, mivel saját magát nyilvánította kalifává, nem valódi kalifa, ugyanis az utolsó kalifa 1924-ben lemondott, Ibrahim pedig nem áll semmilyen kapcsolatban a korábbi uralkodóházakkal. A tisztség kapcsán fontos, hogy a kalifa nem csak uralkodó, hanem Mohamed tanítványa, a Korán beteljesítője. Az iszlám vallás is várja a messiást, és a prófécia szerint a kalifa fogja felismerni, valószínűleg Ibrahim kalifa is erre vár, fel akarja ismerni a messiást, aki legyőzi Allah ellenfelét, az Antikrisztust és beteljesíti a világ sorsát, elhozva a Paradicsomot. Cseh Balázs rávilágított egy ellentmondásra az ISIS ideológiájában: ha a szervezet azért hirdette meg a dzsihadot, hogy elhozza a

Paradicsomot, akkor miért épít ki államszervezetet? A dzsihádról a szakértő kiemelte, hogy nem az a szent háború, aminek a képe a nyugati fejekben él, hanem egy belső küzdelmet jelent, az ember saját démonaival, önmagával vívott harcát takarja, melynek célja, hogy a hívő Allah szavainak megfelelően éljen. A Korán kimondja, hogy a vallás nem kényszer, ennek példája, hogy a magyar Hódoltság népét sem térítették át százötven év alatt.

Az Iszlám Állam tettei ellentmondanak ezeknek a normáknak, a terrrorszervezet üldözi a síitákat, amivel viszont elősegíti a síita-szunnita együttműködést, ugyanis a két felekezet összefogott az ISIS ellen, ugyanis a muszlimok is elítélik az Iszlám Állam tetteit. Az ISIS a Saria, az iszlám erkölcsi és vallási vezérelvének rendelkezéseire hivatkozik, mikor ártatlanokat, keresztényeket és síitákat fejez le, azonban a muszlim jogi normák között nincsenek olyan útmutatások, melyekre a terrrorszervezet hivatkozik, csupán részleteket emelnek ki a szabályok közül, azonban ezeket a vallási szövegeket egységesen kell értelmezni, a Koránnal együtt, ugyanis a hierarchia alapján a Korán betűje a döntő, ami világosan leírja, hogy tilos emberi életet kioltani.

Az ISIS, saját törvény-értelmezéseinek védelmében minden újonnan meghódított területen kivégzi az értelmiségeket és a vallási vezetőket és saját jogtudósaikat teszik a helyükre. "Az ISIS úgy operál a szavakkal, ahogy érdekei kívánják, ami jogszerűtlen és erkölcstelen is, tetteiket nem tudják indokolni sem a nemzetközi közösség előtt, sem az iszlám jog szerint, ugyanis csak az erőszak és a fegyverek nyelvén beszélnek" – hangsúlyozta Cseh Balázs. Felhívta a figyelmet arra, hogy terület és népesség nélkül a terrrorszervezet nem tekinthető államnak, és legitim kalifa nélkül dzsihádot sem hirdethet meg. "Az Iszlám Állam nem állam, nem dzsihád és nem iszlám, ezeket a terroristákat saját világuk sem fogadja el, az ISIS csupán egy sikeres terrrorszervezet, amely azért létezik, mert a nemzetközi politika hagyja" – zárta gondolatait Cseh Balázs.

Kommentek

0 hozzászólás

Rendezés: [Legújabb](#)

Hozzászólás írása...

[Facebook Hozzászólások modul](#)

HASONLÓ TÉMÁK: #SZTE #TERRORIZMUS #SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM #ISZLÁM #ISZLÁM ÁLLAM #CSEH BALÁZS #SCHIFFNER IMOLA #ISIS

OLVASTA MÁR?

**"Hotel Balance" négycsillagos
gyógy szálló épül Kisteleken**

KÖVETKEZŐ

**A világháborúkról nyílik kiállítás
Üllésen**

EZ IS ÉRDEKELHETI

**A szegediektől tanulnak a szerb
iskolaigazgatók**